

Ενημερωτικό Δελτίο

Πρόγραμμα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης στην
πόλη του Ρεθύμνου

Τεύχος 5 Οκτώβριος 2014

Αφιέρωμα Το φαινόμενο της σχολικής άρνησης

Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας
Κέντρο Μελέτης και Πρόληψης
Παιδικής Κακοποίησης και Παραμέλησης

Στο τεύχος αυτό:

- ✓ Επίσκεψη της Υφυπουργού Υγείας στο Ρέθυμνο
- ✓ Συμμετοχή του «Γνωρίζω Μιλάω Αλλάζω» στο πανελλήνιο συνέδριο Κινητών Μονάδων Ψυχικής Υγείας
- ✓ Σχολική άρνηση
- ✓ Ερευνητικά Προγράμματα του ΙΥΠ

Επίσκεψη της Υφυπουργού Υγείας στο Ρέθυμνο

Τα ζητήματα Υγείας, Ψυχικής Υγείας και Πρόνοιας που απασχολούν το νομό Ρεθύμνης συνολικά συζητήθηκαν στην επίσκεψη της Υφυπουργού Υγείας, κ. Κατερίνας Παπακώστα, στο Ρέθυμνο. Στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης στις 25/9, συμμετείχαν οι Βουλευτές Ρεθύμνης, κ.κ. Γιάννης Κεφαλογιάννης και Ανδρέας Ξανθός, η Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνης, κ. Μαρία Λιονή, ο Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Δημόσιας Υγείας, κ. Εμμ. Κλώντζας, εκπρόσωποι των Δημοτικών Αρχών, Περιφερειακοί Σύμβουλοι Ρεθύμνης, ο Διευθυντής της Δ/νσης Ψυχικής Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού, κ. Γιώργος Νικολαΐδης, εκπρόσωποι φορέων και υπηρεσιών.

Η Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνης, κ. Μαρία Λιονή, αναφέρθηκε στα πολλά και σημαντικά προβλήματα, που αντιμετωπίζει ο τομέας της Δημόσιας Υγείας, με κυρίαρχο τις ανάγκες σε επιστημονικό προσωπικό όλων των ειδικοτήτων, αλλά και το καθολικό αίτημα των φορέων και της κοινωνίας του Ρεθύμνου για τη δημιουργία Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου στο Ρέθυμνο. Μάλιστα η κ. Λιονή αναφέρθηκε στο σημαντικό έργο, που προσέφερε το πρόγραμμα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης «Γνωρίζω, Μιλάω, Αλλάζω» παρέχοντας κλινικές υπηρεσίες σε περισσότερα από 400 παιδιά και τις οικογένειές τους, καθώς και δράσεις πρόληψης και ευαισθητοποίησης σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα και στους γονείς των μαθητών.

Σχετικά με το θέμα αυτό η Υφυπουργός μεταξύ άλλων δήλωσε: «Αυτό το οποίο έκανε το Ινστιτούτο Υγείας του παιδιού ήταν ένα πρόγραμμα ΕΣΠΑ. Τα προγράμματα αυτά έχουν ένα τέλος. Από κει και πέρα η τεχνογνωσία, η εμπειρία μεταφέρεται στις δομές που υπάρχουν εδώ και βεβαίως συνεχίζονται με μόνιμο τρόπο χωρίς κανένα κενό.»

Από την πλευρά του ο κ. Γιώργος Νικολαΐδης, τόνισε ότι «είναι αυταπόδεικτη η ανάγκη για μια πιο μόνιμη κάλυψη των αναγκών αλλά και η ανάγκη για κάλυψη του χρονικού μεσοδιαστήματος, μέχρι να μπορέσει να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη μιας πιο μόνιμης δομής. [...] Εμείς σε κάθε περίπτωση θα συνεργαστούμε και θα υποστηρίξουμε οποιαδήποτε διάδοχη κατάσταση τελικά επιλεγεί, με γνώμονα την ενίσχυση της ψυχικής υγείας [...] Είμαστε στη διάθεση κάθε αρχής αλλά και της τοπικής κοινωνίας για κάθε τεχνογνωσία και ειδική γνώση που αποκομίσαμε τα χρόνια που δουλεύουμε με τα παιδιά και τις οικογένειες.»

Στο πλαίσιο της συνάντησης τέθηκαν επίσης ζητήματα στελέχωσης του Νοσοκομείου Ρεθύμνου, του εμβολιασμού των μαθητών και την ενίσχυση των υπάρχουσων μονάδων ψυχικής υγείας.

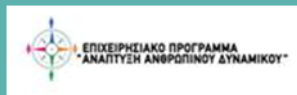
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχολική άρνηση

Χαρακτηριστικά, πιθανές αιτίες, τρόποι διαχείρισης

Η σχολική άρνηση είναι μια περίπλοκη μορφή άγχους του παιδιού απέναντι στο σχολείο, η οποία ενδέχεται να κυμαίνεται από παράπονα σε συχνή βάση (π.χ. καθημερινά) για την παρουσία στο σχολείο μέχρι και πλήρη απουσία από το σχολείο για μια ολόκληρη ημέρα ή μεγαλύτερο διάστημα.

Παλαιότερα, χρησιμοποιούνταν ο όρος *φοβία*, ωστόσο σήμερα ο όρος έχει διευρυνθεί προκειμένου να συμπεριλάβει τις διάφορες αιτίες που ενδέχεται να προκαλούν προβλήματα στη σχολική παρακολούθηση, που δε συνδέονται απαραίτητα με κάποια μορφή φοβίας, αλλά π.χ. με το άγχος του αποχωρισμού ή το άγχος για τις κοινωνικές σχέσεις.

Παρότι η σχολική άρνηση απαντά σε όλες τις ηλικίες, εντούτοις, η εμφάνισή της είναι πιο συχνή ύστερα από μεγάλες αλλαγές, π.χ. μετάβαση από το δημοτικό στο γυμνάσιο. Όσο κι αν οι γονείς καθησυχάζουν το παιδί, ο φόβος αυτός τείνει να μην υποχωρεί, ενώ είναι σύνηθες τα συμπτώματα αυτά να εξαφανίζονται τα Σαββατοκύριακα ή κατά τη διάρκεια των διακοπών ή αργιών (και να επιστρέφουν πιο έντονα μετά από αυτές).

Γεγονότα που είναι πιθανό να έχουν προηγηθεί της εκδήλωσης συμπτωμάτων σχολικής άρνησης:

- Αλλαγή σχολείου ή τάξης
- Μεγάλη αποχή του παιδιού από το σχολείο
- Δυσκολία στην κοινωνικοποίηση και στη δημιουργία φίλων
- Σχολικός εκφοβισμός
- Ανταγωνιστικές δραστηριότητες (π.χ. αθλητισμός)
- Άγχος για την επίτευξη σχολικών επιδόσεων
- Οικογενειακό ιστορικό σχολικής άρνησης, αγχωδών διαταραχών, φοβίας, κατάθλιψης
- Αλλαγή στο οικογενειακό περιβάλλον (διαζύγιο, ασθένεια ή νοσηλεία γονέα, μετακόμιση, γέννηση άλλου παιδιού)
- Πένθος λόγω θανάτου συγγενή

Συμπτώματα που μπορεί να παρατηρήσουν οι γονείς είναι

-συχνά παράπονα για πόνους, π.χ. στομαχόπονοι, πονοκέφαλοι, ναυτίες, ζαλάδες, τρέμουλο, συχνουρία, ταχυκαρδίες χωρίς να υπάρχει κάποιο ιατρικό αίτιο.

-άρνηση του παιδιού να πάει στο σχολείο, ειδικά σε συγκεκριμένες μέρες π.χ. μέρες διαγωνισμάτων, παρουσίασης εργασιών, αθλητικών δραστηριοτήτων. Κάποιες φορές, ειδικά σε μικρότερες ηλικίες, το παιδί με σχολική άρνηση, αρνείται να φύγει για το σχολείο και ως αντίδραση μπορεί να ηθελημένα να μην κινεί τα πόδια του.

-επιθυμία να μένει στο σπίτι όταν δεν πηγαίνει στο σχολείο.

-εκρήξεις θυμού, έντονο άγχος (π.χ. άγχος αποχωρισμού από γονείς ή/και φροντιστές)

Συμπτώματα που μπορεί να παρατηρήσουν οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο

- ⇒ Συχνά παράπονα για την παρουσία και παραμονή στο σχολείο
- ⇒ Συχνές καθυστερήσεις ή αδικαιολόγητες απουσίες
- ⇒ Απουσία σε μέρες διαγωνισμάτων, σχολικών επιδείξεων, αθλητικών δραστηριοτήτων, παρουσίασης εργασιών
- ⇒ Συχνά αιτήματα για να πάει στο σπίτι ή να επικοινωνήσει τηλεφωνικά με το σπίτι
- ⇒ Υπερβολική ανησυχία για έναν από τους γονείς κατά τη διάρκεια που βρίσκεται στο σχολείο
- ⇒ Συχνά παράπονα για πόνους (στομαχόπονοι, πονοκέφαλοι, ναυτίες, ζαλάδες, τρέμουλο, συχνουρία, ταχυκαρδίες)
- ⇒ Κλάματα με αίτημα να επιστρέψει στο σπίτι

Σχολική άρνηση

Χαρακτηριστικά, πιθανές αιτίες, τρόποι διαχείρισης

Είναι σημαντικό τόσο το οικογενειακό όσο και το σχολικό περιβάλλον να ενεργήσει έγκαιρα και σε διάφορα επίπεδα, καθώς η σχολική άρνηση ενδεχομένως να εδράζεται σε περισσότερους από έναν παράγοντες και να χρειάζεται να γίνουν παρεμβάσεις σε περισσότερα από ένα συστήματα.

Ωστόσο είναι πολύ βοηθητικό **ο γονέας** να έχει υπόψη τα εξής:

1. Διαβεβαιώστε το παιδί σας ότι όλα θα πάνε καλά και θα αισθάνεται πάλι ασφάλεια και σιγουριά, αν σας εμπιστευθεί και αν συνεργαστεί, ώστε όλοι μαζί (εσείς, το παιδί και το σχολείο) να το βοηθήσετε να ξεπεράσει τη δύσκολη κατάσταση που βιώνει.
2. Εξηγήστε του ότι οι φόβοι από τους οποίους διακατέχεται, δημιουργούνται από σκέψεις που κάνει, τις οποίες μπορείτε να συζητήσετε, χωρίς το ίδιο να αισθάνεται ντροπή, προκειμένου να του δείξετε ότι δε χρειάζεται να έχει υπερβολικές αντιδράσεις που το κουράζουν και το εξαντλούν.
3. Ενθαρρύνετε το παιδί, λέγοντάς του ότι είναι γενναίο που πηγαίνει σχολείο. Διαβεβαιώστε το ότι καταλαβαίνετε πολύ καλά πώς αισθάνεται και ότι γνωρίζετε πως το ίδιο το παιδί δίνει καθημερινά μια προσωπική μάχη για να τα καταφέρει και να παρευρίσκεται στο σχολείο.
4. Πείτε του πόσο περήφανοι είστε που είναι τόσο γενναίο και προσπαθεί.
5. Να του υπενθυμίζετε πόσο πολύ το αγαπάτε.
6. Συμβάλλετε ώστε το παιδί να ακολουθεί ένα σταθερό καθημερινό πρόγραμμα, ώστε να μην αγχώνεται από ξαφνικές αλλαγές ή διαταραχές της ρουτίνας του.
7. Συζητείστε και βρείτε μαζί με το παιδί πράγματα που μπορεί να κάνουν

Συμβουλές προς τους εκπαιδευτικούς

Φροντίστε να εντοπίσετε από νωρίς τα σημάδια της σχολικής άρνησης.

Μιλήστε με τους γονείς για στρατηγικές που μπορεί να ακολουθήσετε από κοινού, προκειμένου η παρέμβαση να είναι έγκαιρη. * **Ενισχύστε θετικές συμπεριφορές, π.χ. συμμετοχή, προσπάθεια** και αγνοήστε τις αρνητικές, π.χ. παράπονα και γκρίνιες. * Καλωσορίστε τα παιδιά που δείχνουν άγχος αποχωρισμού.

Βοηθήστε τα να ενταχθούν στο σχολικό περιβάλλον δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην οργάνωση του καθημερινού προγράμματος, π.χ. δώστε τους να μοιράσουν φυλλάδια ή να συγκεντρώσουν τα τετράδια των άλλων μαθητών. * Διαβεβαιώστε τους γονείς ότι είστε ενήμεροι και ότι το σχολείο είναι σε θέση να διαχειριστεί ανάλογα θέματα.

* Προσαρμόστε τις μεθόδους που ακολουθείτε, ώστε τα παιδιά να νιώσουν πιο άνετα, π.χ. αφήστε τα να διαβάσουν χαμηλόφωνα και να απαντήσουν σε ερωτήσεις, αντί να διαβάσουν δυνατά μπροστά σε όλη την τάξη. * Για τα παιδιά που έχουν έντονο άγχος την ώρα των γραπτών διαγωνισμάτων, μπορείτε να τα προετοιμάσετε από πιο πριν με μικρότερα τεστ-δείγματα ή να τους προσφέρετε ένα πιο ήσυχο σημείο μέσα στην αίθουσα να γράψουν το διαγώνισμά τους.

* **Διασφαλίστε ότι όλα τα παιδιά αισθάνονται ασφαλή όταν βρίσκονται στο σχολείο.**

Διερευνήστε και λάβετε μέτρα σε περιπτώσεις σχολικού εκφοβισμού ή άλλων καταστάσεων, που ενδεχομένως να κάνουν τα παιδιά να αισθάνονται ότι βρίσκονται σε απειλή.

Προτείνετε ένα ήσυχο σημείο στο σχολείο, π.χ. το γραφείο των καθηγητών στο οποίο να μπορεί να πάει το παιδί σε περίπτωση που αισθανθεί έντονο στρες.

Σε κάθε περίπτωση, η **συνεργασία γονέων και σχολείου για τη διαχείριση της σχολικής άρνησης είναι απαραίτητη. Αν τα συμπτώματα επιμένουν ή αν οι αιτίες εμφάνισής της συνδέονται με άλλες αγχώδεις διαταραχές ή δύσκολες συνθήκες που βιώνει το παιδί, π.χ. διαζύγιο γονέων είναι απαραίτητη η συμβολή κάποιου ειδικού, που μέσω συμβουλευτικής ή ψυχοθεραπευτικής παρέμβασης θα βοηθήσει το παιδί να επιστρέψει σταδιακά στο σχολείο.**

7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Κινητών Μονάδων Ψυχικής Υγείας

Τα προβλήματα της υποχρηματοδότησης και της γενικότερης λειτουργίας των Κινητών Μονάδων Ψυχικής Υγείας σε όλη τη χώρα συζητήθηκαν κατά τις εργασίες του τριήμερου Πανελληνίου Συνεδρίου Κινητών Μονάδων Ψυχικής Υγείας, που πραγματοποιήθηκε 3-5 Οκτωβρίου στο Σπίτι του Πολιτισμού, στην παλιά πόλη Ρεθύμνου. Στο συνέδριο, στο οποίο συμμετείχαν στελέχη των Κινητών Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Κ.Μ.Ψ.Υ.) από όλη την ελληνική επικράτεια, τέθηκαν επίσης τα ζητήματα της γενικότερης λειτουργίας της δημόσιας ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στη χώρα, καθώς και οι τρόποι καλύτερης συνεργασίας με τους κρατικούς φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Σε συνέντευξη τύπου που δόθηκε με αφορμή το συνέδριο, τονίστηκε ότι από τις συνολικά 30 Κινητές Μονάδες που υπήρχαν στη χώρα οι τέσσερις από αυτές έχουν σταματήσει τη λειτουργία τους, λόγω της έλλειψης χρηματοδότησης, ενώ πολλές από τις 26 Κινητές Μονάδες, που ακόμη υφίστανται, αντιμετωπίζουν μεγάλα οικονομικά προβλήματα και ουσιαστικά υπολειπονται. Αναφερόμενος στο θέμα ο διευθυντής του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου και πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου κ. Αντώνης Λιοδάκης, εξέφρασε την αβεβαιότητα που επικρατεί στους εργαζόμενους και το επιστημονικό προσωπικό των Κ.Μ.Ψ.Υ.

Η κ. **Μαρίνα Γκούβερη** (Κοινωνική Λειτουργός) παρουσίασε εκ μέρους του Προγράμματος «**Γνωρίζω, Μιλάω, Αλλάζω**» το πρόγραμμα δράσεων πρόληψης ενάντια στη βία και τη θυματοποίηση ανηλίκων, που εφαρμόστηκε στα σχολεία του νομού Ρεθύμνου. Η κ. Γκούβερη αναφέρθηκε αναλυτικά στον τρόπο κατάρτισης των παρουσιάσεων και ενημερωτικών συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν σε ξεχωριστό χρόνο, τόσο για το **μαθητικό πληθυσμό** του νομού (τάξεις: Στ' Δημοτικού, Β' Γυμνασίου και Α' Λυκείου), για τους **εκπαιδευτικούς** και τους **γονείς**. Στην παρουσίαση αναφέρθηκε η διαδικασία και οι απαραίτητες ενέργειες που προηγήθηκαν της υλοποίησης του Προγράμματος και ειδικότερα η απαραίτητη λήψη άδειας από το Υπουργείο Παιδείας, καθώς και οι κατά μόνας συνεννοήσεις με τις σχολικές μονάδες σε όλο το νομό για την εφαρμογή του Προγράμματος, έργο το οποίο διευκόλυναν σε μεγάλο βαθμό οι τοπικές αρχές, η Αντιπεριφέρεια και η Δημαρχία Ρεθύμνης, καθώς και οι τοπικές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Επιπλέον παρουσιάστηκε το περιεχόμενο των δράσεων ανάλογα με το κοινό-στόχο, τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης του Προγράμματος, αλλά και η ανατροφοδότηση από τους μαθητές καθώς και τα αιτήματα γονέων και εκπαιδευτικών σχετικά με την επανάληψη αντίστοιχων δράσεων.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε η λειτουργία της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης Παιδιών και Εφήβων, η οποία μέχρι σήμερα έχει εξυπηρετήσει

**7^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ**

**ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ:
ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ**

3-5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2014
«ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»
ΡΕΘΥΜΝΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΔΑ: • Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας
• ΥΠ.Ε.Κ. Κρήτης
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ: • Περιφέρειας Κρήτης, Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης
• Δήμου Ρεθύμνης • Κ.Ε.Δ.Η.Ρ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ: • Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνης
• Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνης
• Ένωση Νοσημάτων Ρεθύμνης

Γραμματεία Συνεδρίου:
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου
Δημοκρατίας 24, Τ.Κ. 74 100 Ρέθυμνο
Τηλ.: 28310 20799 • Fax: 28310 35399
e-mail: info@cepygk.gr • Φ.Κ.Κ.Ν.Υ. Ελάδας
blog: www.kinyelladas.wordpress.com

περισσότερες από 400 οικογένειες, αριθμός που εν μέρει αποδίδεται και στην επιτυχημένη εφαρμογή των δράσεων πρόληψης στα σχολεία του Ρεθύμνου, τη δημιουργία δεσμών εμπιστοσύνης με τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς και ως εκ τούτου την απεύθυνση στη Μονάδα για συμβουλευτική και θεραπεία.

Άλλα ερευνητικά προγράμματα του Ινστιτούτου Υγείας του παιδιού

Η «ΑΛΚΥΟΝΗ» είναι το Εθνικό Πρόγραμμα Προαγωγής του Μητρικού Θηλασμού το οποίο ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2013 και υλοποιείται από τη Διεύθυνση Κοινωνικής & Αναπτυξιακής Παιδιατρικής του Ινστιτούτου Υγείας Παιδιού (Υπεύθυνη Έργου: Ι. Αντωνιάδου –Κουμάτου). Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Υπουργείο Υγείας, στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» (MIS 346857).

Η «ΑΛΚΥΟΝΗ» έρχεται να ανταποκριθεί στην ανάγκη για προαγωγή του μητρικού θηλασμού στη χώρα μας. Η ανάγκη αποτυπώθηκε μέσα από την «Εθνική μελέτη καταγραφής των ποσοστών και των προσδιοριστικών παραγόντων του μητρικού θηλασμού», που κατέδειξε ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά αποκλειστικού μητρικού θηλασμού. Έτσι παρά το γεγονός του υψηλού ποσοστού πρόθεσης για θηλασμό τις πρώτες ημέρες μετά τη γέννηση, που φτάνει στο 89%, τα ποσοστά αποκλειστικού μητρικού θηλασμού πέφτουν στο 21% τον πρώτο, 11% τον τρίτο και 0,9 % τον 6ο μήνα.

Την ίδια στιγμή ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας συνιστά ότι ο αποκλειστικός μητρικός θηλασμός για τους πρώτους 6 μήνες ζωής είναι η ιδανική διατροφή για τα βρέφη.

Η επιτυχία του προγράμματος προαγωγής του μητρικού θηλασμού θα κριθεί στην αλλαγή στάσης συνολικά της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στο μητρικό θηλασμό. Για το σκοπό αυτό στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιούνται δράσεις που στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού, στην υποστήριξη των θηλάζουσών και την εξειδικευμένη ενημέρωση των επαγγελματιών υγείας. Παράλληλα ως συντονιστικός φορέας της πρωτοβουλίας «Φιλικά προς τα βρέφη νοσοκομεία» αναλαμβάνει την πραγματοποίηση δράσεων ενημέρωσης των υγειονομικών μονάδων με στόχο την κινητοποίησή τους, ώστε ο θεσμός του μητρικού θηλασμού να επεκταθεί σε όσο το δυνατό περισσότερες υγειονομικές μονάδες και στην κοινότητα.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος έχει κυκλοφορήσει ηλεκτρονικά και έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο ενημερωτικός οδηγός προς τους γονείς, στον οποίο δίνονται χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη του θηλασμού, τα διάφορα στάδια (από το μαιευτήριο μέχρι τον απογαλακτισμό), την επιστροφή στην εργασία για τη θηλάζουσα μητέρα, καθώς και ένας κατάλογος φορέων που υποστηρίζουν το θεσμό. Μπορείτε να δείτε το σχετικό Οδηγό στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί

[http://epilegothilasma.gr/wp-](http://epilegothilasma.gr/wp-content/uploads/2014/09/%CE%A6%CF%85%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B9%CE%BF_%CE%98%CE%B7%CE%BB%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D.pdf)

[content/uploads/2014/09/%CE%A6%CF%85%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B9%CE%BF_%CE%98%CE%B7%CE%BB%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D.pdf](http://epilegothilasma.gr/wp-content/uploads/2014/09/%CE%A6%CF%85%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B9%CE%BF_%CE%98%CE%B7%CE%BB%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D.pdf)

**ΙΑΤΡΕΙΟ
ΘΗΛΑΣΜΟΥ**

**ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ**

Εθνική Πρωτοβουλία Προαγωγής
του Μητρικού Θηλασμού

Λειτουργεί κάθε
Δευτέρα 15:00– 17:00 μμ.

Πληροφορίες & ραντεβού
Τηλ. 210 7701557
Κάθε εργάσιμη μέρα 9:00-14:00μμ

Η "ΑΛΚΥΟΝΗ: Εθνική
Πρωτοβουλία Προαγωγής
του Μητρικού Θηλασμού"
υποστηρίζει τη δημιουργία
ιατρείου θηλασμού στο
Κέντρο Υγείας της
Καίσαριανής.

Γίνονται :
Ατομικές και Ομαδικές
συναντήσεις

Διεύθυνση:
Σολομνίδου
&
Φιλαδέλφειας,
Σκοπευτήριο
Καίσαριανής

Στο πλαίσιο του Προγράμματος λειτουργεί επίσης Ιατρείο Θηλασμού στο Κ.Υ. Καισαριανής κάθε μέρα 15.00-17.00.

Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα και τις δράσεις του μπορείτε να δείτε στην ηλεκτρονική σελίδα στη διεύθυνση

<http://epilegothilasma.gr/>

Στοιχεία επικοινωνίας
Μεσογείων 38-40, 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 77 01 557 – 210 77 99 244

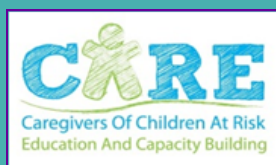

Άλλα ερευνητικά προγράμματα του Ινστιτούτου Υγείας του παιδιού

Το ερευνητικό πρόγραμμα **"Protecting infants and toddlers from domestic violence - INTOVIAN"**, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. στο πλαίσιο του

προγράμματος DAPHNE και συντονίζεται από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού, αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2015. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα παρουσιαστούν στα πλαίσια του τελικού συνεδρίου, το οποίο θα διεξαχθεί στη Λισσαβώνα της Πορτογαλίας στις 21 και 22 Νοεμβρίου 2014, στις κτιριακές εγκαταστάσεις και υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου ISCTE-IUL. Ο τίτλος του συνεδρίου είναι **"International Symposium INTOVIAN - Protecting children aged 0 to 3 from domestic violence"**, ενώ έχουν προγραμματιστεί ομιλίες από εκπροσώπους των έξι χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, και από εκπροσώπους εντόπιων φορέων παιδικής προστασίας. Προσκεκλημένη ομιλήτρια είναι η Καθηγήτρια Jane Barlow, του Πανεπιστημίου Warwick της Αγγλίας. Η παρακολούθηση του συνεδρίου θα είναι δωρεάν, αλλά είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο email: intovian.symposium@gmail.com.

Στο συνέδριο δίδεται η δυνατότητα συμμετοχής και επιστημόνων που δεν είχαν άμεση εμπλοκή με το πρόγραμμα, με τη μορφή αναρτημένων ανακοινώσεων. Προθεσμία υποβολής των ανακοινώσεων είναι η 15η Οκτωβρίου 2014 και η αποστολή τους μπορεί να γίνει στην προαναφερθείσα ηλεκτρονική διεύθυνση.

3η διακρατική Συνάντηση Εργασίας του Προγράμματος GRUNDTVIG "Φροντιστές παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο - Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων"

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της 3ης διακρατικής Συνάντησης των εταίρων του Προγράμματος GRUNDTVIG με τίτλο: **«Φροντιστές παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο - Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων»**, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 και 25 Σεπτεμβρίου 2014 στην πόλη Κατάνια της Σικελίας στην έδρα του φορέα-εταίρου Associazione Thamaia Onlus.

Τα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της συλλογής δεδομένων ανά χώρα, καθώς και στο σχεδιασμό των επομένων δράσεων, όπως η δημιουργία Εγχειριδίου που θα συγκεντρώνει πρακτικές προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης με πληθυσμό-στόχο πρόσωπα φροντίδας παιδιών που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Η ομάδα εργασίας της Δ/νσης Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού παρουσίασε τα πρώτα αποτελέσματα των δυο φάσεων της καταγραφής και αξιολόγησης δράσεων μη τυπικής εκπαίδευσης σε μετανάστες/-στριες ή/και πρόσφυγες ή/και αιτούντες άσυλο φροντιστές ανηλίκων που έχουν υλοποιηθεί από το 2002 μέχρι και σήμερα στο Νομό Αττικής. Στη συνάντηση αναδείχθηκαν οι δυσκολίες εξεύρεσης κοινού ορισμού της γενικής έννοιας της **μη τυπικής εκπαίδευσης** στις τέσσερις συμμετέχουσες χώρες, ενώ εντοπίστηκαν και άλλες διαφορές σε σχέση με τα σχετικά διαθέσιμα εκπαιδευτικά προγράμματα, καθώς και τις μεθόδους καταγραφής, αξιολόγησης και βιωσιμότητας των εν λόγω δράσεων. Παράλληλα αναδείχθηκε η σημασία της έρευνας των αναγκών του πληθυσμού-στόχου πριν την υλοποίηση μιας δομημένης παρέμβασης μη τυπικής εκπαίδευσης, καθώς και των δεξιοτήτων και της ευελιξίας του/της εκπαιδευτή/-τριας.

Η επόμενη Συνάντηση Εργασίας θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα το Φεβρουάριο του 2015.

Το διετούς διάρκειας ευρωπαϊκό Πρόγραμμα GRUNDTVIG υλοποιείται από την Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού σε συνεργασία με Οργανισμούς-Εκπροσώπους τριών (3) ευρωπαϊκών χωρών (Αγγλία, Ιταλία, Πορτογαλία) με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.